

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisni se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petiti-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 160.

V Ljubljani v petek, 17. julija 1885.

Tečaj II.

Cesarjevič v Antwerpnu.

Narodi stopajo dandanes v vedno ožje zveze; moderna prometna sredstva odstranila so vsako daljavo, približala so razna kulturna ljudstva jeden drugemu v toliki meri, da pozna omikani svet daljne narode ravno tako, kakor soseda svojega. Da so tej mednarodni zvezi ogromno veliko pripomogle razne svetovne in deželne razstave, o tem nihče dvomiti ne more. V onih velikanskih palačah, v katerih se srečujejo izložniki od severa in juga, od izhoda in zapada, spoznavajo se ljudstva in se uče jeden od drugega.

Silne koristi velikih razstav pač ne zanikava noben misleč človek, in kdorkoli premore, gre si ogledat terišče, kjer se vrši mirni svetovni boj, boj kulture in napredka. Tudi tam v daljni Belgiji otvorili so v najnovejšem času razstavo raznih umetnih in natornih produktov in naravno je, da se zanimajo za njo vsi olikani krogi stare Evrope. Od blizu in daleč romajo tja ukazeljni potniki, da bi si na bogatih zbirkah bistrili um in pridobili novih idej za domača tla. Tudi presvitli cesarjevič naš podal se je s svojo soprogo v Belgijo, obiskat kraljevo obitelj in ob jednem ogledat krasno razstavo. Povsodi je kazal za izložbe ono zanimanje, ki smo ga vajeni videti samo pri onem, ki ima srce odprto napredku na vseh strokah kulturnega življenja. Posebno pa si je ogledal avstrijski oddelek razstave in njegove posebnosti. Človeku dobro dé v tuji zemlji, ko vidi spomine na daljno domovino in dostikrat v navdušenju pozabi na marsikaj, kar bi mu morebiti doma ne vgajalo v polni meri. Tako ni bilo treba postopati cesarjeviču nasproti avstrijski izložbi; jeden glas se čuje o njej, da je prelepa, prekrasna, da v polni meri zasluži najvišje priznanje, ki ga ji je dal prestolonaslednik. Cesar-

jevič Rudolf je mož, ki si je kljub svoji mladosti znal pridobiti v vseh vědah ogromnega znanja; sodba njegova nima samo zaradi tega velikanskega pomena, ker prihaja iz tako odličnih ust, temveč tudi zaradi tega, ker izvira od moža, ki ima toliko izurjenosti, toliko zdravega okusa, kakor malokdo njegovih vrstnikov.

Zato je pač v vseh avstrijskih srcih našel najglobokejši odmev govor, ki ga je imel cesarjevič Rudolf dne 11. julija v „Grand Hotelu“ v Antwerpnu o naši industriji. Obdan od avstrijskih izložnikov in spremljan od svoje cvetoče soproge, vzdignil se je prestolonaslednik in je z navdušenimi besedami napil avstrijski industriji. Kako gorko da bñje cesarjevičovo srce za vsak napredek na kulturnem polji, pokazale so njegove besede v najlepši luči. Rekel je med drugim presvitli govornik, da je obrtnije jedna glavnih krasot velikega kulturnega gibanja zadnjih desetletij; izjavil je srčno nado, da bi se industrija naša še v bodoče razvijala v tako lepem zmislu, da bi premagala tudi v bodoče vse težave in zapreke velikanske tuje konkurence, da bi cvetela še naprej ter donasala Avstriji one koristi, ki jih smemo od nje pričakovati. Tako navdušeno, tako prisrčno je govoril cesarjevič, da se njegova presvitla soproga ni mogla zdržati solz, ko je videla, kako na plemenit način javi soprog njen plemenito svojo dušo. V krog drugih poslušateljev pa je zašlo tako navdušenje, da ga je težko popisati. Možje, ki so šli s produkti svojega uma na tuje, da konkurirajo tam z družimi narodi, čuli so laskavo pohvalo iz tako kompetentnih ust — pač najlepše plačilo za trud in znoj! Zvesti so si bili, da bodo blage besede našle velikansk odmev po vsej Avstriji, da se industriji ni bati propada, dokler čuva nad njo tak protektor, kakeršen je prestolonaslednik sam. Besede njegove bodo povzdignile pogum obrtnika

in mu dale novih moči; v tolažbo bodo ogromnemu številu avstrijskih državljanov, ki zdihujejo pod težkim jarmom tuje konkurence in one neopravičene mode naših imenitnih krogov, ki dostikrat cenijo tuje pridelke bolj nego domače. Iz ust cesarjeviča čuli smo sodbo, da se naša industrija sme vsaki drugi na stran postaviti, da ni za las slabša, nego oni hvaljeni pridelki, ki pridejo pod imenom inozemskim v naše dežele. Ni dvojiti, da se bodo oni krogi, ki so do sedaj zametavali domače blago, jeli bolj ozirati na produkte domačega uma in naročavali pri domačem delavcu. Lepi denarji bodo na ta način ostali med našimi mejami. Glavna zasluga za to pa bode pripadala velikodušnemu sinu našega cesarja, svitlemu protektorju in ocenjevatelju avstrijske industrije, cesarjeviču Rudolfu!

O učiteljskih shodih.

(Iz učiteljskih krogov.)

Pri nas ima skoro vsak okraj učiteljske shode, konferencije, a žal! da to tako redkokedaj. Ne vem, se li ne pozna ali ne uvažuje pomen teh učiteljskih shodov, vender je gotovo, da so učiteljski shodi silno velike važnosti, ne samo za učitelja samega kot privatno osebo, marveč pri takih shodih razširi se učiteljev duševni horizont, očistijo in pojasnijo se mu pojmovi in uči se odkušenih moč zdravih pedagogijskih načel. Naj mi bode torej v naslednjem dovoljeno, spregovoriti nekoliko besedij o važnosti učiteljskih shodov, z gorečo željo, da bi besede moje pale na rodovita tla, da bi spodbudile gospode tovariše, da se zjedinijo, snidejo večkrat k takih shodom.

V drugi polovici našega stoletja hrepenijo in si prizadevajo vsi stanovi, da se združevajo, da si vstanavljajo društva, se razgovarjajo pri shodih

Listek.

Pavlič.

(Edmund Grünova novela. Poslovenil Bedénok.)

(Konec.)

„Zakaj pa je tudi svojo ženo krivičnikom prišteval?“ vskliknil sem bil, kar mi v glavo šinejo besede Pavličeve hčerke in — vse mi je bilo jasno.

„Mama pravijo, da moram gospoda Martana kakor svojega očeta rada imeti.“

Te besede je tudi Pavlič slišal in grozovit pomen dobile so pozneje zánj, kadar se je ljubosumnost njegove duše polastila.

Pojasnil sem gospodu Martanu, kar sem ravno o tem sam slutil.

„O, na grozen način pričinja se stvar razmotavati. Vender pa vam lahko prisežem, dragi gospod, da je Pavlič napačno sodil. O, nesrečni človek! Naj bi bil vsaj le jedno besedo zinil in vse

bi se bilo pojasnilo, če tudi bi si bil jaz s tem nakopal njegovo zaničevanje na glavo.“

Še danes bi bil lahko živel; ko bi bil le govoriti hotel. Takó pa je vse le za-sé obdržal in je s tem zam sebe in vse druge v nesrečo páhnil. Oh, koliko sem le jaz sam pretrpel od tedaj! Koliko moram še sedaj trpeti. Moje misli so noč in dan pri njem, in razmesarjeno truplo njegovo vidim vedno pred očmi. Če iščem spanja, ga ne dobim. Komaj zatisnem oči, razprostre se nezmerna meglena planjava pred mano. V sinji daljavi prikaže se mi njegova podoba, vedno bližje in bližje mi prihaja, z grozo žugajo mi blede ustnice zatožbo: „Ti si me umoril!“ Vselej se zbudim po tako strašnih sanjah. O, moj Bog, kako trpim, in obžalujem!“

„In kaj je prav za prav namen vašega pohoda, gospod Martan? Pred mano se vam pač ni treba opravičevati, saj nimam pravice tožiti vas, če tudi sem prepričan, da ste vso nesrečo vi povzročili.“

„Vašega sveta želim si, po tega sem prišel.

Tako živeti več ne morem. Rad bi popravil, kar sem nehoté pokvaril, rad bi popravil to na njej, ki jo še vedno enako ljubim. Gospa Pavliška nima z rožicami postlano; v stiski je! Pokojnina po ranjem možu zadostuje komaj za najpotrebnejše reči in hudo se ji godi, to dobro vem, če tudi se nikdar ne pritoži. To ravno pa me v srce reže!“

Oj kako siromašno je življenje ravno te ženske, katera mi je dražje nego vse druge! Zaradi tega sem nekaj sklenil. Iz sedanosti in bodočnosti hočem jej pregnati skrbi, srečno jo hočem storiti in — vzal jo bodem.“

„Ali nimate pri tem koraku bolj samega sebe v mislih kakor pa nje?“

„Zaslužil sem to vaše očitiranje, toda zadelo me je po krivici. Še enkrat vas zagotovim, da Fani do sedaj o moji ljubezni še prav nič ne vé! Ker onega usodepolnega pisma ni dobila, kako bi le vedela, kaj se v meni godi? Nikdar do sedaj nisem še imel poguma, da bi ji bil razodel svojo ljubezen, ker spoštujem odkritosrčno žalost njeno za ranjim Pavličem.“

ter si tako skušajo varovati interese svojega stanu, si skušajo zboljšati svoj položaj z raznimi v zborih po temeljitem posvetovanji sklenjenimi prošnjami in resolucijami. Človek je pač uže od narave tako ustvarjen, da si more le v združenji s svojimi tovariši življenje prijetno napraviti. Vsled osamljenosti mora ne samo posamičen človek in človeški razredi duševno in telesno biti zamorjen, marveč tudi — zgodovina nas uči — celi narodi.

Ko je dobil novi šolski zakon veljavo, tedaj pričelo se je začasno tudi novo, živahno življenje med učiteljstvom. Vzbudila se je med učitelji potreba po združenji in v istini so nastajala tudi po širnem cesarstvu učiteljska društva.

A žalostna istina je tudi, da je zdaj gledé šole nastal ne samo nekak moreč mir, malomarnost, da, opažati je celó v nekoliko nekako nazadovanje. Nekaka pogubonosna utrujenost nastala je povsodi, in le še skoro samo spomin živi na bolj živahno gibanje.

V razvoji kulturnih narodov pomenijo taki odmori mejnike. Tu si odpóčije genij, tu si zbira novih močij za daljše delovanje. Možno je, da v takih časih zakrivajo luč temni oblaki, a tolažiti se je treba, da za slabim vremenom pride lepo. V takih trenutjih našli so se še vedno možje, kateri so bili zvesti stražarji prave omike in pravega napredka, katerim se je vender posrečilo, da so ohranili človeštvu dobro, lepo in pravo. Tudi zdaj so še taki možje, in ti so učitelji. Večkrat se napada ta stan, stavijo se mu na pot vsakeršne ovire, skuša se sramotiti, predbaciva se mu premalo izobraženje — toda po vsem tem se ne sme učitelj pustiti motiti, on je odgojitelj človeštva, in to veliko nalogo mora vedno imeti pred očmi.

Da pa more učitelj biti kos tej veliki nalogi, jo vestno in vspešno rešiti, potreba mu je, da dobi pri učiteljskih shodih novih močij, novega navdušenja, potrdilo njegove vzvišene misije.

Pri učiteljskih shodih posvetuje se o vкупnih interesih, razgovarja se o najboljšem načinu za vzgajanje mladine, človeštva; pri takih shodih razširja, čisti in utrjuje se vednost s tem, da se vršijo predavanja iz pedagogike in drugih strok, da se razmotrivajo in ocenjajo novi književni proizvodi. Z razgovori in debatami bistri se um, gladi se jezik in pospešuje se govornišstvo. S praktičnimi nastopi, s poročili in objavljenjem raznih skušenj starejših učiteljev, morejo dobiti in ohraniti zá-se mlajši učitelji marsikatero dobro zrno. Posebno mnogo pa se povzdiguje pri učiteljskih shodih navdušenje za učiteljski stan, kajti pri takih shodih vnemajo učitelji med seboj ono potrebno ljubezen do svojega stanu ter si dajejo svete, kako jim možno lažje prenašati obila bremena in odstranjevati premnoge ovire. Morda se bode kdo izgovarjal, da si pač svoje znanje popolni z učenjem, s čitanjem, a ta trditev ni prava; gotovo je, da so učiteljski shodi bolj naobraževalni, nego samo čitanje, tam je živa beseda, tu samo mrtva

„Ali bi ji ne mogli na drug način brezskrbne bodočnosti pripraviti, g. Martan, saj ste menda nezmerno bogati? Če torej —“

„In k temu mi svetujete? To vender ne more vaša resnica biti, če tudi sem uže sam na to mislil. Toda le pomislite! Kako li bi mogel ponos one gospe tako žaliti, da bi jej rekel: „Tu-le imate to in to svoto; vzemite in spravite jo. Zadosti bo velika, da do smrti ne bodete nič več vedeli, kaj je potreba!“ Ali bi me ne zavrnila po vsi pravici: „Kako naklanjate mi take darove? Morda iz prijaznosti? Uže preveč sem jo zlorabila! Res ste nam uže veliko dobrot skazali, ali prizadevali smo si jih zaslužiti.“

„Tistikrat pač je bil čas, ko sem tako lahko pomagal, nadaljuje Martan, kajti plačeval sem le delo njenih pridnih rok in pa kako dobro besedo sem založil za njenega moža, da je dobro službo dobil.“

„Tako brez vsega družega pa le denarja jej dati — ne, ne, to ne gre! Ne sprejela bi ga, dobro jo poznam. Toda recimo tudi, da bi ga sprejela — kaj pa bodo rekli hudobni jeziki;

črka; pri razgovorih izjavljajo se razni nazori, se o njih debatuje, se kažejo nedostatki in se konečno sprejme samo na bolje, v tem, ko se pri čitanji bavi čitatelj samo bolj z onimi v knjigi izraženimi nazori.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Nj. veličanstvo cesar Fran Josip podal se bode dné 8. avgusta v Inomost k slavnosti strelskega društva. Kmalu potem snide se baje s cesarjem Viljemom. Kakor smo uže poročali, namerava se naš presvitli vladar sniti z nemškim cesarjem v Gostinu, ker neče sivolasega nemškega vladarja truditi, da bi prišel v Išlo. Če pa bode vender nemški cesar ostal pri svojem sklepu, da obiše našo presvitlo cesarsko obitelj v Išlo, dojde sim dné 11. avgusta, ker misli Gostin zapustiti dné 10. avgusta. Iz Išla odpotoval bode nemški cesar 12. avgusta.

Znano je, da se je v slednjem času po nekaterih listih mnogo pričelo pisati o tem, naj bi se ustanovilo v državnem zboru posebno katoliško središče, katero bi ne bilc vladna stranka, marveč bi se ravno tako vladi nasproti obnašalo, kakor drugim strankam nasproti. „Fremdenblatt“ svari te može, katerim so najbrže prehudi solnčni žarki razvneli možgane, pred tako nepremišljenimi koraki, češ, da bode desnica potem tudi uže imela še dosta moči, da jim bode stavila ovire na pot. Če bi zdaj desnica morala še računati z močnimi klerikalnimi frakcijami, prišla bi v veliko zadrego. Desnica se je do zdaj ogibala državnopravnim in konfesionalnim bojem. Tudi v bodoče bode morala ostati na tej poti. Katoliško središče bi pri nas imelo najbrže iste posledice kakor v Nemčiji. Konečno omenja ta list k ustanovitvi katoliškega središča:

„A tudi če dosežejo svoj smoter, morajo vender računati z pomenljivim faktorjem, z državo. Avstrija je storila vse, da bi se ognila kulturni vojski in obvarovala s cerkvijo mir. Če bi si ultramontanci želeli boj in bi takega organizovali proti državi, potem gotovo tudi ne bode manjkalo obrambe proti takemu popolnoma neopravičenemu napadu.“

Najnovejša poročila iz Hrvatske pravijo, da se še ne vé, kdaj se snide regnikolarna deputacija, ker je več članov deputacije izrazilo željo, naj bi se posvetavanja pričela ob bolj ugodnem času, morda v meseci septembru.

Tuje dežele.

Iz Macedonije se poroča, da je zdaj gibanje nekoliko poleglo se. Upati je, da se bode kmalu vrnil popolen mir.

Iz Petrograda se poroča: Povsodi v javnem življenji, v političnem, administrativnem in vojaškem, vlada zdaj globok poletinsk mir; posebno trgovci in obrtniki tožijo o slabi kupčiji. Slednje

znano je, da je revna, kakor cerkvena miš! Kako le naj bi opravičila pred svetom kar naenkrat svoje blagostanje? Ali naj bi mar rekla: „Gospod Martan mi je vse to dal in pa še mnogo več?“ „Zastonj ti je dal, ničesar ni za to zahteval?“ sikali bodo hudobni jeziki. Ne in še enkrat ne! Ne smem jej povrh nesreče, v katero sem jo spravil, še sramote in obrekovanja na glavo nakopati. Če pa Fani vzamem, kdo ji more reči žal besedo? Mlada in lepa je, zakaj bi na večno žalovala? Kakor hitro ona in njeno dete moje ime sprejmeta, postaneta tudi oba dediča mojega premoženja.“

„Kaj pa, če bi vas gospa Pavliška ne marala?“

„Potem se vé da bi mi družega ne ostajalo, kakor molčati in trpeti. Toda, zakaj mi hočete uničiti še to nado? Oh, -gospod, prišel sem k vam, da vam razodenem svoj sklep, da slišim vaš svét, da vam pokažem svoj kës. Nikar me ne zametujte in verujte mi, da sem grozno trpel.“

Segel sem Martanu v roke.

„Poštenjak ste!“

„Svetujete mi torej —“

„Poskusite torej svojo srečo in pozdravite mi

je morda posledica negotovosti, katera vlada gledé bédé ruske politike in posledica toliko časa nerešene angleško-ruske krize. Govor lorda Salisburyja napravil je v petrograjskih političnih krogih neprijeten vtis. Ta govor je zopet potrdil rusko vlado in merodajne politične kroge v veri, da ne more in ne sme dosti zaupati konservativnemu angleškemu kabinetu. Če se tudi doseže sporazum, bi bilo vse to samo nekako premirje, katero bi se prelomilo, koj ko bi Angleška dobila kako ugodno priliko. Tega mnenja pa je tudi ves ruski narod, kajti časopisi v slednjem času prav nič ne zakrivajo svojega nezaupanja proti Salisburyjevemu kabinetu.

Italija hoče z Abesinijo skleniti pogodbo pod naslednjimi uveti: Popolna trgovinska svoboda za Abesinijo v pristanišči Massauaha brez uvozne in izvozne carine; Italija dobi pravico zasesti Keren, deželo Bogos, Abgheden in Kasalo ter odpreti trgovinsko cesto od Massauaha v Sudan. Na jesen odšla bode posebna deputacija do abesinskega kralja, da konečno sklene pogodbo.

Najnovejša poročila v angleških listih gledé angleško-ruskega sporazumna glasijo se zeló neugodno. Angleški listi priznavajo, da je zdaj položaj v Osrednji Aziji bolj resen nego je bil kedaj; na drugi strani pa tudi ruski listi kaj odkrito izrekajo, da nimajo posebnega zaupanja v novi angleški kabinet. Da se bode navzlic tem glasovom dosegel vsaj začasen sporazum, ni dvojbe; kaj pa bode prinesla bodočnost, kdo bi si upal z gotovostjo trditi?

V južno-amerikanski zvezni ljudovladi Kolumbija razsaja, kakor znano, uže nekaj mesecev sim državljanska vojska; Zjedinjene Države bile so primorane vmes poseči. Najnovejša poročila pravijo, da se je redni vojski posrečilo, pretresti vstaše ter jih razpršiti. V Panami napravil se je zopet mir.

Razne vesti.

— (Grozen vihar.) Na Ogerskem je to dni v gozdu Vulhučik v marmaroškem komitatu podrl grozen vihar nič manj kot 30 000 dreves. Škoda je velika.

— (Draga cvetka.) Pred kratkim obiskal je vojvoda Marlborouški v spremstvu neke mlade dame vrt in rastlinjak umetnega vrtarja Cowlesa. Najednokrat obstane dama pri neki cvetlici belkaste barve in vsklikne vsa začudena nad krasoto te rastline. Vojvoda stopi bližje, odtrga cvetko in jo podeli svoji spremljevalki. Drugi dan pošlje vrtar vojvodi račun glaseč se na sto in petdeset funtov šterlingov. Vojvoda bil je ves razsrden nad predrznostjo vrtarjevo in je odločno izjavil, da tega računa ne plača. Vrtar pa ga je šel k sodnji tožiti in pri obravnavi, ki se je na to vršila, podpiral je svojo tirjatev, rekóč: „Ta cvetka bila je najlepša v moji zbirki Celih deset let trudil sem se, da sem jo vzgojil ter podelil táko barvo, kakor jo je

gospo Pavličevo prav lepo. Naj me oprostite zaradi dolzega izostanka in recite ji, da jo bodem prav kmalu sam prišel odpuščanja prosit. Poskusite torej snubitev, h kateri vam vso srečo želim iz celega srca!“

Drugo jutro dobil sem sledeče pisanje:

„Moj gospod in prijatelj! Srečen sem, kajti privolila je, moja žena postati. Rekla mi je, da me ne ljubi, vender pa se nadeja, da bodeva srečna na podlagi prijateljstva, katero čuti zá-me. Jaz se pa nadejam, da se bode ta prijaznost prav kmalu spreobrnila v ljubezen. Zapustila bodeva to mesto in se preselila na Gorenjsko, kjer imam na jako divnem kraju svoje posestvo. Ondi hočemo trije: Fani, jaz in naš otrok, jako mirno in prijeto živeti; ondi hočemo se spominati večkrat vas in pa še nekoga, nekoga, ki se bo z nebes na nas oziral in mi bo morda vender-le odpustil. Bog vas obvaruj, žalostno skrivnost pa, ki je v zvezi z mojo ljubeznijo, zá-se ohranite. Kadar bodete pa kaj v naše kraje hodili, oglasite se pri nas, kjer vas bode z odprtimi rokami sprejel vaš

Martan.“

imela, kedo v6, če se mi to še kedaj posreči." Vojvoda je ves srdit odgovoril: "Nekoliko bolj temna, ali svitla, to je vse jedno -- a sto in petdeset funtov!" Poklicali so na to izvedence, le-ti so potrdili veliko redkost in vrednost cvetlice in vojvoda obsojen je bil plačati sto in petdeset funtov šterlingov. Ves nejevoljen rekel je sodniku: "To je pot, po kateri se človek mora odvaditi galantnosti!"

— (Zaljubljen šolski sluga.) V Bergami zaljubil se je sluga na ondotnem zavodu angleških gospic v neko učenko neizmerne lepote, ki je pa ob enem tudi hči zelo bogatih starišev. Zasedoval jo je pri vsakem koraku in kjer koli jo je samo dobil, razlagal ji je pekoče rane ter pregovarjal jo, da naj postane njegova žena. On je star samo 40 let, a prekrasna deklica 15 let. Ker ni bil uslišan, zblaznel je in odpeljati so ga morali v norišnico. Sicer je pa zelo verjetno, da tudi uže prej ni bil pri pravi pameti.

— (Dobro mu jo je zasolil.) Pred nebradatim sodnikom imel je odgovarjati potepuh s črno brado. Sodnik pogleda v akte, se obrne do potepuha in pravi: "Po vsem tem je razvidno, da je vaša vest prav tako črna, kakor vaša brada!" "Če vi vest sodite po bradi," odgovori potepuh, "tedaj vi prav nič vesti nimate."

Domače stvari.

Šolska poročila.

1. C. kr. vélika realka v Ljubljani.

Poročilo obseza na prvih 41 straneh nadaljevanje in konec prezanimive razprave „Versuch einer Geschichte der Botanik in Krain von Wilhelm Voss.“

V prvem, lani priobčenem delu tega lepega članka nam je g. profesor Voss obsirno popisal življenje in delovanje vseh kranjskih botanikov; letos pa opisuje vse zavode, ki pospešujejo v naši deželi botaniko, tako na pr. botaniški vrt, deželni muzej, muzealno društvo, licealno knjižnico, ter naposled navaja vse spise, karkoli se jih nahaja po raznovrstnih zbirkah, knjigah in časopisih o flori kranjski. Vossova razprava bodi lepo priporočena vsem, ki se zanimajo za floro kranjsko, in sploh vsem, kateri se kaj brigajo za domovinske stvari; kajti tudi nestrokovnjak najde v tem izvrstnem spisu marsikaj, kar mu doslej še ni bilo znano.

Učiteljski zbor šteje poleg direktorja 12 redovitih profesorjev, 1 pravega učitelja, 2 suplenta, 1 asistenta in učitelja telovadbe. Učni načrt nam kaže, da je slovenščina za vse dijake slovenske narodnosti obligaten predmet po vseh razredih. V vsakem razredu se uči po 3 ure na teden. Nemci in Italijani so se slovenščine kot neobligatnega predmeta učili v treh tečajih; v prvem tečaju je bilo 22, v drugem 16, v tretjem 9 učencev. Telovadba je obligaten predmet za vse učence; ravno tako francoščina od 3. razreda dalje; italijanščina je obligaten predmet v 5., 6. in 7. razredu, a samo za učence nemške in italijanske narodnosti. Prosti predmetje so analitična kemija, modelovanje in petje.

Učencev je bilo v začetku leta 260, na konci samo 231; med temi je bilo po domovini svoji 74 Ljubljancanov, 75 Kranjcev, 78 iz drugih avstrijskih dežel, 1 Bavarec, 2 Italijana, 1 Anglež. Po narodnosti je bilo 117 Nemcev, 88 Slovencev, 4 Hrvatje in Srbje, 21 Italijanov, 1 Madjar.

Učni uspeh je v obče ugoden, kajti 10 dijakov je odličnih; 161 jih ima prvi red; 28 jih je dobilo dovoljenje po počitnicah, ponavljati preskušnjo; drugi red jih ima 22 in tretji red 8; neizprašana sta ostala 2.

Na realki obstoji tudi podporno društvo pod vodstvom g. direktorja, šolskega svetovalca dr. Mrhala. To društvo šteje 90 članov, med temi 8 ustanovnikov in 82 podpornikov. Leta 1884. je imelo 537 gld. 58 kr. dohodkov ter je izdalo v podporo ubogim realcem 511 gld. 49 kr.

Realka ima tudi jako bogate učne zbirke. Učiteljska knjižnica šteje 1495 knjig in 1245 zvezkov; dijaška knjižnica ima 1487 knjig in 348 zvezkov. Iz izkaza o dijaški knjižnici vidimo, da se je pri nakupovanju knjig primerno jemal ozir tudi na slovenske knjige.

Prirodopisni kabinet je gotovo jeden najlepših in največjih v Avstriji ter obseza več tisoč preparatov, modelov, prirodnih iz zoologije, botanike,

mineralogije in geologije in vrhu tega še jako lepo svojo knjižnico.

Veliki prirodoslovni kabinet obseza 358 števil in 684 komadov. Geografično-zgodovinski kabinet ima 88 stenskih kart, 9 atlantov, 3 globuse, 11 plastičnih kart, 2 plana, 61 zgodovinskih in 15 zemljepisnih podob, 50 knjig in 8 zvezkov. Naposled omenjamo še kemičnega laboratorija z 116 aparati.

Z realko je združena tudi trirazredna obrtna napredovalna šola, katero je letos obiskovalo 192 učencev in to: prvi razred 50 učencev, drugi razred 91 učencev (45 oddelek za umetni in mali obrt, 29 oddelek za mašinski obrt, 17 oddelek za stavbinski obrt) in tretji razred 52 učencev (29 oddelek za umetni in mali obrt, 16 oddelek za mašinski obrt in 7 oddelek za stavbinski obrt). Od teh učencev se je učilo kemijo 41, fizike 18 in modelovanja 19. Med učenci je bilo tudi 17 samostojnih delavcev in pomočnikov; najmlajši učenec je imel 13, najstarejši celo 44 let. Podpore dobiva obrtna šola od vlade 2000 gold.; od mestne občine 500 gold., od dežele 380 gld. Iz vsega tega se vidi, da je c. kr. vélika realka v Ljubljani dobro urejen zavod.

— (Imenovanje.) Gosp. Mihael Zavadlal, suplent na državnem gimnaziju v Trstu, imenovan je gimnazijskim učiteljem v Pazinu.

— (Zrelostni ustni izpiti na ženskem učiteljski.) Ta teden vršili so se na tukajšnjem ženskem učiteljski ustni zrelostni izpiti. K izpitem oglasilo se je 18 javnih in 3 privatne kandidatnje, dalje 1 je delala izpit za ženska ročna dela, 3 pa kot učiteljice v otroških vrtih. Izmed prvih 21 napravilo jih ni izpit 9, in sicer jih ima ponavljati 5 izpit čez dva meseca, 1 čez pol leta in 3 čez jedno leto. Kandidatinja za ženska ročna dela in kandidatnje kot učiteljice za otroški vrt so dostale izpit.

— (Šolstvo.) Iz „Poročila prve mestne peterozredne deške ljudske šole v Ljubljani koncem šolskega leta 1884/85“ posnemljemo, da je bilo na tej šoli v 5 razredih koncem šolskega leta 495 učencev. Po narodnosti je bilo 495 Slovencev, 1 Hrvat, 2 Srba, 1 Čeh, 43 Nemcev in 4 Lahi. Za višji razred je bilo sposobnih 360, nesposobnih 130. Knjižnica te šole štela je 456 knjig za učence in 451 za učitelje. Na tej šoli poučevali so naslednji gg. učitelji: Andr. Praprotnik, nadučitelj in šolski vodja, Ivan Belè, Jakob Furlan, Janez Gnjezda, Val. Kumer, Josip Maier, Josip Travnar in jeden pomožni učitelj. — S to šolo združena pripravljavnica za obrtno šolo štela je koncem leta 104 učence; po narodnosti 163 Slovencev in 2 Nemca. Poučevala sta gg. J. Maier in Jak. Furlan.

— (Vincencijeva družba) bode 19. t. m. (prihodnjo nedeljo) obhajala svojega patrona sv. Vincencija Pavljana. Sveta maša in skupno obhajilo med sv. mašo bode zjutraj ob 6¹/₄ uri v uršulinski cerkvi. Popoludne ob 6. uri pa bode v Marijanišči veliki shod za preteklo leto, h kateremu so priljudno vabljeni gospodje udje in tudi drugi dobrotniki.

— (Požarna kronika.) Iz Tupalc se nam poroča: Dne 13. t. m. ob polu ene po noči nastal je v hiši tukajšnjega posestnika Mihe Studena na nepoznat način ogenj, kateri je v kratkem času uničil celo poslopje. Škoda ceni se na 3000 gold., a zavarovan bil je pogoreli le za 500 goldinarjev. — Dalje piše se nam iz Črnomlja, da se je vnelo dne 8. t. m. v hiši Ane Madronič na Vrhu. Zakurila je bila v peči, a potem šla z doma, tako nastal je ogenj, ki je v kratkem upepelil koč. Škoda znaša 347 gld. Poslopje ni bilo zavarovano.

— (Veselica tržaškega podpornega in bralnega društva) v spomin blagovestnikov sv. Cjčila in Metoda v nedeljo zvečer je bila, kakor poroča „Ed.“, prav dobro obiskana. Bili so nazoči udje obeh podpornih društev in pel je zbor delav. podpornega društva pod vodstvom g. Steleta. Pelo se je dobro. Svirala je veteranska godba tudi prav dobro. Govoril je g. podpredsednik Grebenc ter posebno omenjal skrbi za delavca pod sedanjo vlado in koristne postave, po kateri se morajo nedelje posvečevati, sklenil je svoj govor s trikratnim „živio“ na cesarja“, kateremu klicu se je društvo entuzijastično odzivalo. Naj-

bolj in po vsej pravici dopadala se je občinstvu deklamacija gospice Anice Kobalove, katera je z Gregorčičevo „Velikonočno“ občinstvo tako navdušila, da jo je večkrat burno klicalo na oder. Po veselici so se vršile še nekatere napitnice, v katerih se je povdarjala sloga — moramo reči — na pravem mestu. Veselica je trajala do polnoči in je bila ves čas jako animirana.

— (Strašanska nesreča, dva brata od strele ubita.) „Edinost“ poroča: Ko je 6. t. m. 34letni Josip Ražem iz Plavje hiš. št. 6 okolo 9. ure zvečer z dela domu prišel, švignila je strelo skozi dimnik in ga pri tej priči usmrtila. Zapustil je ranjki vdovo in 4 nedolžne otročiče v veliki revščini. — Tudi Antona Ražma, brata prav zdaj omenjenega, je 11. julija okolo 3. ure popoldne, ko je na polji seno nakladal, strela zadela in usmrtila. Zapustil je tudi on vdovo in 4 nedolžne otročiče v veliki revščini.

— (Tramway na par iz Trsta v Vipavo) pričel se bode baje kmalu delati, ker se je inženirju Schmidtu posrečilo za to podjetje pridobiti neko angleško družbo.

— (Življenje trapistov.) Posebna vrsta francoskih trapistov, to je menihov, se je naselila v Rajhenburgu (na gradu) in v mirenski fari, v gradu g. dr. Wurzbacha (Landspreis). Življenje teh menihov je kaj čudno, ostro in trdo. Po noči vstajajo še ob polnoči, eni uri ali zadnji čas ob dveh, da gredo molit. Jedó prav malo, in večinoma le zelenjavo, kuhano in osoljeno, pa ne zabeljeno. Meso in ribe smejo le bolniki jesti. Spé na trdih slamnicah, oblečeni, za zglatve imajo tudi le slamnice. Spé vsi v skupni spalnici. Sadje in kruh tudi zauživajo ter mleko. Toda v postu in adventu jim je tudi mleko prepovedano. Menihi in bratje morajo pridno delati, menihi po kake 4 ure na dan, bratje po 12 ur. Veliko časa porabijo za molitev in čitanje pobožnih knjig. Kdor se ne ravna po samostanskih pravilih, obtožiti se mora sam. Govoriti pa med seboj ne smejo; le s prednikom je to dovoljeno. Sicer si pa dajó znamenja, da se sporazumó. Tako življenje imajo v Rajhenburgu ob Savi na kranjsko-štajerski meji.

— (Tatvina.) Iz Trziča se nam piše: V noči od 13. na 14. t. m. ulomil je nepoznat tat v tukajšnji poštni urad in je izmaknil iz miznice 500 do 600 gld. Prišel je skozi kuhinjsko okno v kuhinjo, od tu v vežo in v poštno sobo. Zločin doprinesel je najbrže kak domačin, kateremu so bile razmere natanko znane.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Ali se dajo naša vina zboljšati?

(Črtice v prevdarek, napisal Fr. Šetina.)

Da so belokranjske gorice s svojo izvrstno lego za vinorejo uže od Boga odločene, mora pač vsakdo potrditi; saj dozori pri nas izvrstno tudi ono grozdje, iz katerega delajo celo „fina in finejša“ vina. Ko je pred nekaj leti potoval po Belokrajini neutrudljivi, za povzdigo vinarstva in sadjarstva vneti vodja slapški šoli, gosp. R. Dolenc, začudil se je zagledavši obložene trte z rudeče-dozelelim grozdem kraljevine in rekel je, da ne dozori v Klosterneburgu kraljevina tako dobro, nego pri nas. Podnebje naše je torej vinarstvu ugodno in vender, kaj so naša vina proti onim! Kakor se je nekaj obdelovalo vinograde, tako se dela še sedaj. Pravega napredka v našem vinarstvu v obče ni; častno mesto zaslužijo vender le tudi nekateri posamezniki, ki skrbe za boljše trte in ki so uže vzgledno napravili nekoliko novih nasadov.

Nemožno je, preosnovati naših vinogradov kar na hitro. Kedo bode izsekal in izkopal sedanje trtje in čakal, da mu bode novi nasad rodil. Kaj tacega ne more storiti naš kmet, ki se živi iz vinograda. Nekaj pa bi se vender lahko storilo za boljšo kapljico. Opozoriti hočem naše vinorejce na nekatere napake, ki morda veliko pripomorejo, da naša vina ne pridejo do tiste veljave, kakeršno bi lahko imele, namreč:

- 1.) Trte v vinogradih so preveč nakupičene; v taki goščavi ne more grozdje dozoreti, ker ne morejo solnčni žarki do njega; tudi zraka primanjkuje, ker je vse nekako zamašeno, vlaga pa, ki nastaja v senci, ovira le zorenje.

- 2.) Trte puščajo se previsoke. Skušinja nas uči, da ni grozdje na eni in isti trti ob enem zrelo. Gro-

zdiče pri tleh je uže sladko in zrelo, visoko gori na trti pa je še zeleno in trdo, kar je prav naravno. Zemlja ogreje se od solnca po dnevi; to gorkoto po noči zopet oddaja. Čim bližje je grozdje, tim več gorkote dobiva po noči iz zemlje; grozdi, ki so 1½ do 2 ali še več metrov visoko nad zemljo, ne dobé od omenjene gorkote skoro nič in zastanejo torej v zorenji.

3.) Trte so prerazličnih vrst, t. j. rane sorte pomešane so s kasnejimi in s poznimi. Razume se, da ne dozori sad istočasno, kar veliko pripomore, da je vino slabo. Vinorejci tega ne premislijo, trgajo ob trgatvi vse počez, naj si uže bode sad zrel ali ne; to je vzrok, da pridelajo često slabšo robo, kakor si sami mislijo. Le zrelo grozdje daje dobro, sladko in močno vino; pomešamo pa različno robo, zrelo in nezrelo, pokvarimo si s tem še tisto dobro kapljico, ki bi jo lahko imeli, ako bi potrgali grozdje ranih vrst preje, kasnejih pa pozneje.

Marsikedo bode odmajal z glavo, češ, da nima časa dvakrat trgati; dvojno delo in drugi premisleki branijo mu tako storiti, kakor edino bi bilo prav. Ali poslušaj me, vinorejec! Ako bode več truda in dela, bode ti pa boljša roba več vrgla, pa se tudi hitreje spravi v denar.

Vsakdo vé, da ni zrela zelenika takrat, kakor kraljevina. Ločimo torej zrelo grozdje od nezrelega; nezrelo pa pustimo še na trti zoreti; ali pa, ako ga uže pobere, spravimo ga posebej. Ker sem uže omenil zelenike, povem naj še, da je ona od umnih vinorejcev uže obsojena. Gosp. vodja Dolenc nasvetoval je zeleniko iztrebiti in jo zameniti z grganjo. Grganja je rodovitna trta; grozdiče je sestavljeno, kakor pri zeleniki in je veliko. Ona ima to posebnost, da pozno poganja; zavarovana je torej po naravi pred zgodnjim mrazom, zori pa rano v jeseni. Gospodarji! množite si s ključi, ali z grubanjem grganjo in proč z zeleniko, ki nikdar ne dozori po polnem in postane boljše še le, kedar je več let obležana. Navadni vinorejec pač ne more čakati po več let z vinom, marveč mora skrbeti, da ga spravi v denar; ali s kisló, neobležano zeleniko je baš nasprotno.

Ako bodemo trte enakomerneje sadili, ako bodemo množili zlahtneje trte, ako jih ne bodemo puščali previsoko; ako odbiramo rano grozdje od kasnejega, pridelali bodemo gotovo boljše kapljico.

(Konec prihodnjič.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 17. julija. „Daily Telegraph“ poroča, da se Rusi niso pomaknili dalje proti soteski Zulfikar; poročila o številu ruskih vojakov ob Zulfikarji so pretirana. Angleška vlada obrnila se je do ruske, naj jej poda v tej zadevi pojasnil, poudarjajoča, da bi Angleška pomnoževanje ruskih čet nikakor ne mogla smatrati za prijazno znamenje. Večina jutranjih listov poroča, da položaj ni preveč resen, da se ni bati vojske.

London, 16. julija. „St. James Gazette“ mēni, da je položaj v Osrednji Aziji tako resen, kakor še nikdar prej. „Pall Mall Gazette“ omenja, da se vse suče samo okolo ozemlja severno od Zulfikarja, katero je priznано rusko ozemlje; Granville storil je bedastočo, ko je zahteval to ozemlje, Salisbury bi zakrivil zločin, če bi zaradi tega pričel vojsko.

Madrid, 16. julija. Včeraj obolelo je na koleri v vsej Španiji 1472 oseb in 657 jih je umrlo. V Madridu umrlo jih je 8, v provinciji Alikantu 83 in v provinciji Valenciji 304. Kolera pokazala se je tudi v provinciji Granadi. — V Saragossi zaprli so nekatere republikanske zarotnike, med njimi jednega polkovnika. Iz osmih oboroženih republikancev sestoječo tolpo, katera se je prikazala pri Mataru v Kataloniji, so tudi zaprli.

Simla, 16. julija. (Reuterjevo poročilo.) Stotnika Yate in Peacock prišla sta v Herat ter na zahtevo afganskih oblastev ogledala trdnjave. Ostala mejna komisija pomaknila se je bližje Heratu, da se laže menjavajo poročila.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 17. julija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82-15
„ „ „ srebri	83 05
Zlata renta	108 60
5% avstr. renta	99 60
Delnice narodne banke	869-—
Kreditne delnice	282-70
London 10 lir sterling	124-90
20 frankovec	9-89
Cekini c. kr.	5-88
100 drž. mark	61-30

Uradni glasnik

z dne 17. julija.

Razpisane službe: Pri vodstvu c. kr. rudnika v Idriji služba vratarja in uradnega sluga. Letna plača 350 gld., aktivitetna doklada 25%, prosto stanovanje v gradu, obleka in kurivo. Prošnje, podprte z dotičnimi spričevali, tekem treh tednov c. kr. rudniškemu vodstvu v Idriji.

Naprava novih zemlj. knjig: Pri c. kr. mest. deleg. okr. sodnji v Rudolfovem za katastralno občino Hmelčice; poizvedbe dne 25. julija ondaj. — Pri c. kr. okr. sodnji na Brdu za katastralne občine: Št. Valentin, poizvedbe dne 20. do 25. julija; Gó. Koseze dne 27. do 31. julija; Peče dne 3. do 8. avgusta; Moravče dne 17. do 22. avgusta; Dritaj od 1. do 9. septembra, in sicer vselej od 8. do 12. ure dopoludne.

Pod oskrbništvom: Logaška c. kr. okr. sodnja naznanja, da je Lorenc Podboj iz Slivic zaradi blaznosti pod oskrbništvom, oskrbnik mu je Mat. Gabrojna z Unca; — dalje proglašá c. kr. okrožna sodnja v Rudolfovem Janca Gorenjca zapravljičcem; skrbnik mu je Jos. Lisec iz Rovišč.

Eks. zemlj. dražbe: V Ljubljani posestvo Valent. Sevrá v Šmartnem pod Šmarno Goro (3856 gld. 60 kr.) dne 22. julija; — zemljišče Franceta Pengova z Pšate (126 goldinarjev) dne 22. julija; — posestvo Franceta Petriča z Loga (8253 gld.) dne 22. julija. — V Mokronogu zemljišče Terez. Tratar na Vrhu (200 gld.) dne 12. avgusta. — V Metliki posestne in užitne pravice parcelne Štef. Plešča (150 gld.) dne 25. julija.

Tuji.

Dne 15. julija.

Pri Maliči: Friedl, mestni odbornik, iz Berolina. — Beer, Landau, Weinberger, potovalci, z Dunaja. — Schmid, trgovec, iz Steyra. — Mohr, soproga c. kr. deželnosod. zdravnika, s hčerko, iz Gradca. — Erwarth, užit. uradnik, iz Celovca. — Koschatzky, c. kr. uradnik, s soprogo, iz Trsta. — Dorigo, posestnik, iz Vidma. — Ouschan, c. kr. gozdarski upravnik, iz Kostanjevice. — Petsche, trg. soproga, z rodbino, iz Starega Trga. — Jančigar, župnik, iz Kočevja.

Pri Slonu: Blumenthal, trgovec, iz Frankobroda. — Nechuta, tovarnar; Forenchich, Hostovsky, Weltmann in Wolser, potovalci, z Dunaja. — Jahl, kr. državni uradnik, iz Budimpešte. — Baron Sennyey, graščak, iz Eperiesá. — Vidmayer, trgovec, iz Gradca. — Dr. Marcotti iz Florenca. — Dr. Michieli iz Campolaga. — Sandor, Kohn, trgovec, in Sandrini, hišinja, iz Trsta. — Gulich, c. kr. komisar finančne straže, iz Lošinja. — Potěich, posestnik, in Marcosatti, gozdar, iz Dalmacije.

Pri Južnem kolodvoru: Just, c. kr. davkar, z Dunaja. — Meharoli iz Vilafranke. — Kalan in Gothart s soprogo iz Cerkljan.

Pri Avstr. carji: Schönike, arhitekt, s soprogo, iz Spandove.

Umrlí so:

Dne 15. julija. Jovana Čehovin, hči hiš. posestnika, 4½ l., Sv. Petra cesta št. 64, kašelj.
Dne 16. julija. Matija Dežman, tovarniški delavec, 48 l., Florijanske ulice št. 11, tuberkuloza.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
16. julija	7. zjutraj	737-20	18-8	svzh. sl.	jasno	0-70
	2. pop.	735-59	26-2	>	d. obl.	dež
	9. zvečer	735-52	19-8	bzv.	obl.	

V založništvu našem izišla je na svetlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasno iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik učitelj.

12 pól v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.

je izdal sledeče knjige in knjižice za ljudske šole in učitelje: Praktično metodiko, cena 80 kr., Prvi pouk 60 kr., Fiziko in kemijo 60 kr., Prirodopis 56 kr., Zemljepis 26 kr., Geometrijo 24 kr., Malo fiziko 23 kr., Domovinoslovje 20 kr., Pripovedi iz zgodovine Štajerske 6 kr., Opis krškega okr. glavarstva 30 kr., Zgodovino štajerskih Slovencev 1 gld. 20 kr. — Isti pisatelj ima v zalogi razne pisanke in risanke; mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Moje takó priljubljeno, ne prozorno, ampak istinito vsebinsko, povsodi kot izbornó priznано

univerzalno glicerín-milo

priporočam vsakemu kot najnežnejo in zdravji kože ugajajoče umivalno milo. Isto odpravlja pri daljši porabi vse pege, kožne izpuške, preveliko kožino rudečico in podeljuje isti sploh največjo nežnost in čisto belino; komad stane 10 kr., 14 in 20 kr. — Neobhodno potrebno za umivanje otrok. Samo pristno iz tovarne (49) 12-9

H. P. Beyschlag-a v Avgšpurku.

Jedina zaloga v Ljubljani pri

K. Karingerji Mestni trg št. 8.

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za sifilitiko in kožne bolezni, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navdó (58) 14

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), ulesa, bolezni soála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dóbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popóudne, a tudi písmeno in (pod molčéčnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Razno blago

za pletenje in tkanje

dr. Gustav Jaegera

normalno perilo, nogovice, žoki, plavarske hlače, znojni telovniki, rokavice,

jopiči za gospé

ki se nosijo vrh obleke itd., v velikem izboru in po najnižjih cenah pri

C. J. Hamann-u

Mestni trg. (52) 11

V Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: Deseti brat. Cena 1 gld.
II. Pripovedni spisi: Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč meš slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.
III. zvezek: Pripovedni spisi: Domen, Jurij Kobilá, Dva prijatelja, Vrhan Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.
IV. zvezek: Pripovedni spisi: Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 27